

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
p/a Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Afdeling Vergunning en Handhaving
Postbus 40225
8004 DE ZWOLLE

Betreft: Zienswijze en verzoek tot treffen van passende maatregelen m.b.t. tot Luchthaven Schiphol

Hooggeachte mevrouw Schouten,

In uw ontwerpbesluit van 15 februari 2021 geeft u aan voornemens te zijn om aan Royal Schiphol Group NV een vergunning te verlenen op grond van de Wet Natuurbescherming (WNB) voor het project Exploitatie Luchthaven Schiphol.

De impact van Luchthaven Schiphol is in omvang van het aantal vliegbewegingen van 500.000 per jaar (2019) onacceptabel groot. Ik verzoek u om het aantal vliegbewegingen te beperken tot maximaal 250.000 per jaar én geen nachtvluchten meer toe te staan. Tevens dient de emissie van kankerverwekkende stoffen te worden geminimaliseerd conform wettelijke verplichtingen. Ook dient het afschieten van beschermde vogels te worden geminimaliseerd.

Alleen met een halvering van het aantal vliegbewegingen kan de invloed op mens en natuur in de omgeving tot een acceptabel niveau worden beperkt met betrekking tot geluid, (ultra-) fijnstof, stikstof en kankerverwekkende stoffen. Mede als gevolg hiervan kan het afschieten van beschermde vogelsoorten worden beperkt.

Geluid

De Wereldgezondheidsorganisatie WHO hanteert een richtlijn van 45 dB Lden (Level day-evening-night) voor vliegtuiggeluid. Deze norm is inmiddels overgenomen door de Europese Unie in richtlijn 2020/367. Rond Schiphol wordt nu gerekend met een minimum norm van 48 dB Lden, ofwel een tweemaal zo grote geluidsbelasting. Volgens onderzoek van de GGD in 45 gemeenten rondom Schiphol ondervinden hierdoor bijna 200.000 mensen ernstige overlast van het vliegtuiggeluid. Schiphol berekent deze overlast tot een afstand van niet meer dan 30 kilometer van het vliegveld, terwijl de Europese Unie voorschrijft dat tot 70 kilometer afstand moet worden berekend én worden getoetst aan de praktijk. Dit laatste gebeurt in zijn geheel niet. De van Schiphol ondervonden geluidshinder kan slechts worden teruggebracht tot een aanvaardbaar niveau door een beperking van het aantal vliegbewegingen tot 250.000, gecombineerd met een verbod op de ontwrichtende nachtvluchten. Een te hoge blootstelling aan vliegtuiggeluid leidt volgens diverse (internationale) onderzoeken tot onder meer hart- en vaatziekten, ernstige stress en angstgevoelens, ernstige slaapverstoring, verminderde arbeidsproductiviteit en afnemende cognitieve vaardigheden.

Fijnstof

Uit onderzoek van RIVM blijkt dat vanaf Schiphol circa 32.000 kilogram fijnstof per jaar wordt uitgestoten. Hetzelfde instituut heeft aangetoond dat met name kinderen in de omgeving van het vliegveld ook acute negatieve effecten op hun gezondheid ondervinden. Mogelijk zijn er ook chronische effecten. In de loop van dit jaar wordt een vervolgrapport verwacht van RIVM waarin ook de lange-termijneffecten op de volksgezondheid moeten blijken. Het is te verwachten dat gezien de ernstige kortetermijneffecten er ook sprake zal zijn van lange-termijneffecten. Zolang niet is aangetoond dat deze er niet zijn of verwaarloosbaar zijn, is het uit voorzorg redelijk het aantal vliegbewegingen te beperken en daarmee de potentiële aantasting van de volksgezondheid.

Tot nog toe heeft dit onderzoek zich alleen beperkt tot de effecten van fijnstof. De blootstelling van de bevolking aan kankerverwekkende stoffen (zie verderop) is hierin niet meegenomen. Waarom is ons niet duidelijk.

Stikstof

De NOx-emissie (stikstofoxyden) vanaf Schiphol bedraagt circa 3.500.000 kilogram per jaar. Daarnaast is sprake van een uitstoot van 236.000 kilogram per jaar SO₂ (zwaveldioxide).

Deze emissies leiden tot gezondheidsschade en schade aan de natuur als gevolg van stikstof- en zwaveldepositie. In de aanvraag in het ontwerpbesluit wordt de invloed hiervan op de natuur gebagatelliseerd met een cijfermatige onderbouwing die grenst aan misleiding. Zelfs bent u van mening dat Schiphol 96.000 kilogram per jaar stikstofruimte kan verkopen danwel uitlenen aan Lelystad Airport terwijl Schiphol zelf niet eens over een natuurvergunning beschikt en er dus ook niets over te dragen valt. *Hoe kan Schiphol iets verkopen dat ze niet in eigendom heeft?*

De verkoop door Schiphol van iets dat niet in eigen bezit is van de luchthaven grenst aan misleiding danwel fraude. De invloed op onze kostbare natuurgebieden is met het aantal aangevraagde vliegbevingen onacceptabel groot zoals in de bijlage uitvoerig wordt omschreven.

Kankerverwekkende stoffen

Uit registraties van het RIVM blijkt dat vanaf Schiphol kankerverwekkende stoffen worden uitgestoten. Het gaat hierbij om circa 5.000 kilogram per jaar aan benzeen en 35.000 kilogram per jaar formaldehyde. Beide stoffen zijn bewezen kankerverwekkend. De effecten van de emissie van deze stoffen op deze schaal is nooit onderzocht. Dat geldt evenmin voor de circa 400.000 kilogram aan vluchtige organische stoffen die vanaf Schiphol elk jaar worden uitgestoten. Een deel van die stoffen is eveneens kankerverwekkend en/of op andere wijze schadelijk voor de volksgezondheid. De exacte samenstelling van de uitgestoten vluchtige organische stoffen is nimmer vastgesteld in onderzoeken van het RIVM. Ik doe een dringend verzoek op u om de gevolgen van deze gecombineerde uitstoot (in combinatie met fijnstof) op de volksgezondheid te laten onderzoeken en de uitkomst van die onderzoeken mee te wegen in uw definitieve besluit.

Afschieten beschermde vogels

In de afgelopen vijf jaar heeft Schiphol 2.644 vogels afgeschoten die voor een deel internationaal een beschermde status genieten. Met name de afschot van circa 30 scholeksters per jaar is onacceptabel. De scholekster is beschermd op grond van de Europese Vogelrichtlijn. Van de blauwe reiger worden er 50 vogels per jaar afgeschoten. Van de wulp worden er gemiddeld 9 per jaar afgeschoten. Deze vogel is sinds 2017 op de Rode Lijst geplaatst van bedreigde broedvogels in Nederland. Daarnaast worden er elk jaar bijna 100 buizerds en 19 torenvalken gedood. Van de knobbelzwaan worden er jaarlijks gemiddeld 23 afgeschoten. Dit vermeldt KLM overigens niet in haar reclame¹.

Voor de komende vijf jaar is onlangs weer vergunning verleend aan de luchthaven om deze praktijk voort te zetten in het kader van, volgens eigen zeggen, de veiligheid van het vliegverkeer.

De Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. (MOB) heeft een zienswijze ingediend tegen uw voornemen om het aantal niet-vergunde vliegbewegingen van 500.000 alsnog te vergunnen. Ik sluit mij aan bij de door MOB ingediende zienswijze en verzoek u om de gehele inhoud ervan als hier ingelast en herhaald te beschouwen. Ik verzoek u om het aantal vliegbewegingen te beperken tot maximaal 250.000 per jaar én geen nachtvluchten meer toe te staan.

(Evt.: Ik/Wij verzoek(en) u op grond van de AVG om mijn naam en adres niet openbaar te maken)

Datum:

Naam en adres:

Handtekening:

bijlage: Zienswijze van MOB/SATL op het ontwerpbesluit vergunning Wet natuurbescherming Royal Schiphol Group NV

¹ <https://www.youtube.com/watch?v=-rwsWZfKzJM>,
ook <https://www.youtube.com/watch?v=-rwsWZfKzJM>